

Nationaal Archief
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Nummer Toegang: 2.09.41.20

**Inventaris van het archief van het Rijksbureau
betreffende de Bestrijding van de Handel in
Vrouwen en Kinderen en van de Handel in
Ontuchtige Uitgaven, (1904) 1908-1968**

Versie: 27-01-2022

C. Rooijackers, Doc Direkt

Nationaal Archief, Den Haag 1990, 2021

This finding aid is written in Dutch.

I N H O U D S O P G A V E

Beschrijving van het archief.....	5
Aanwijzingen voor de gebruiker.....	6
Openbaarheidsbeperkingen.....	6
Beperkingen aan het gebruik.....	6
Materiële beperkingen.....	6
Aanvraaginstructie.....	6
Citeerinstructie.....	6
Archiefvorming.....	7
Geschiedenis van de archiefvormer.....	7
Geschiedenis van het archiefbeheer.....	7
De verwerving van het archief.....	7
Inhoud en structuur van het archief.....	8
Selectie en vernietiging.....	8
Verwant materiaal.....	9
Beschikbaarheid van kopieën.....	9
Beschrijving van de series en archiefbestanddelen.....	11
1. Centrale ter bestrijding van de handel in vrouwen en kinderen en van de handel in ontuchtige uitgaven.....	11
1.1 Rubrieksgewijze ordening.....	11
1.1.1 B-stukken.....	11
1.1.2 H-stukken.....	11
1.1.3 P-stukken.....	11
1.1.4 V-stukken.....	11
1.1.5 Z-stukken.....	12
1.2 Overige stukken.....	14
2. Commissie van Advies voor de Pornografiebestrijding.....	16

BESCHRIJVING VAN HET ARCHIEF

Naam archiefblok:

Rijksbureau betreffende de Bestrijding van de Handel in Vrouwen en Kinderen en van de Handel in Ontuchtige Uitgaven

Periodisering:

archiefvorming: 1908-1968

oudste stuk - jongste stuk: 1904-1968

Archiefbloknummer:

J25556

Omvang:

78 inventarisnummer(s); ; 3,30 meter

Taal van het archiefmateriaal:

Het merendeel der stukken is in het Nederlands

Soort archiefmateriaal:

Normale geschreven, getypte en gedrukte documenten, geen bijzondere handschriften.

Archiefdienst:

Nationaal Archief

Locatie:

Den Haag

Archiefvormers:

Rijksbureau betreffende de Bestrijding van de Vrouwenhandel en van de Handel in Ontuchtige Uitgaven

Samenvatting van de inhoud van het archief:

Het archief van het Rijksbureau betreffende de bestrijding van de handel in vrouwen en kinderen en van de handel in ontuchtige uitgaven bevat dossiers betreffende pornografie en zedendelicten, van malafide huwelijksbureaus, van de handel in vrouwen. Voorts bevat het krantenknipsels en verschillende publicaties betreffende pornografie met exemplaren van andere ontuchtig geachte uitgaven. Tevens bevat het archief een rapport van het speciale comité van deskundigen van de Volkenbond inzake de handel in vrouwen en kinderen.

Aanwijzingen voor de gebruiker

OPENBAARHEIDSBEPERKINGEN

Deels openbaar, deels beperkt openbaar (A).

BEPERKINGEN AAN HET GEBRUIK

Reproductie van originele bescheiden uit dit archief is, behoudens de algemene regels die gelden voor het kopiëren van stukken, niet aan beperkingen onderhevig. Er zijn geen beperkingen krachtens het auteursrecht.

MATERIËLE BEPERKINGEN

Het archief kent geen beperkingen voor het raadplegen van stukken als gevolg van slechte materiële staat.

Een klein aantal stukken van dit archief zijn in een slechte materiële staat, wat tot gevolg heeft dat het niet aangevraagd kan worden.

AANVRAAGINSTRUCTIE

Openbare archiefstukken kunnen online worden aangevraagd en gereserveerd. U kunt dit ook via de terminals in de studiezaal van het Nationaal Archief doen. Om te kunnen reserveren dient u de volgende stappen te volgen:

1. [Creëer een account of log in.](#)
2. Selecteer in de archiefinventaris een archiefstuk.
3. Klik op 'Reserveer' en kies een tijdstip van inzage.

CITEERINSTRUCTIE

Bij het citeren in annotatie en verantwoording dient het archief tenminste éénmaal volledig en zonder afkortingen te worden vermeld. Daarna kan worden volstaan met verkorte aanhaling.

VOLLEDIG:

Nationaal Archief, Den Haag, Rijksbureau betreffende de Bestrijding van de Handel in Vrouwen en Kinderen en van de Handel in Ontuchtige Uitgaven, nummer toegang 2.09.41.20, inventarisnummer ...

VERKORT:

NL-HaNA, Rijksbureau Bestrijding Handel in Vrouwen, 2.09.41.20, inv.nr. ...

Archiefvorming

GESCHIEDENIS VAN DE ARCHIEFVORMER

Het "Rijksbureau betreffende de bestrijding van den handel in vrouwen en kinderen en van den handel in ontuchtige uitgaven" is ingesteld bij K.B. van 1 mei 1914 (St.bl. 191), houdende aanwijzing van de autoriteit, bedoeld in art. 1 van de bij de wetten van 31 december 1906 (St.bl. 369) en 30 maart 1912 (St. bl. 132) goedgekeurde internationale regelingen. Het bureau was gevestigd te Amsterdam, directeur was de hoofdcommissaris van politie te Amsterdam, bijgestaan door een ambtenaar met de titel van commissaris van de rijkspolitie en één of meer klerken, onderscheidenlijk benoemd door de Koningin en door de Minister van Justitie.

GESCHIEDENIS VAN HET ARCHIEFBEHEER

DE VERWERVING VAN HET ARCHIEF

Overbrenging van een overheidsarchief

Inhoud en structuur van het archief

SELECTIE EN VERNIETIGING

Het archieffragment beslaat 0,1m³ (1 doos). Er is niets uit vernietigd.

Verwant materiaal

BESCHIKBAARHEID VAN KOPIEËN

Inventarisnummers van dit archief zijn niet in kopievorm beschikbaar

BESCHRIJVING VAN DE SERIES EN ARCHIEFBESTANDDELEN

1. CENTRALE TER BESTRIJDING VAN DE HANDEL IN VROUWEN EN KINDEREN EN VAN DE HANDEL IN ONTUCHTIGE UITGAVEN

1.1 RUBRIEKSGEWIJZE ORDENING

De dossiers zijn per rubriek numeriek geordend en zijn, wanneer het niet anders kon, per onderwerp beschreven

1.1.1 B-STUKKEN

- 23** B1-B3, B diversen: Onderzoek naar contactadvertenties 1931-1940 omslag

1.1.2 H-STUKKEN

- 10** Dossiers betreffende (malafide) huwelijksbureaus genummerd HB1 t/m HB9. Ca. 1931-1940 1 pak
De dossiers zijn op naam gesteld.

1.1.3 P-STUKKEN

- 1-9** Dossiers betreffende pornografie en zedendelicten, genummerd P1 t/m P139. Ca. 1925-1940 8 pakken
De dossiers zijn op naam gesteld
1	P1 - P20
2	P21 - P40
3	P41 - P60
4	P61 - P80
5	P81 - P100
6	P101 - P114
7	P115 - P120
8	P121 - P132
9	P133 - P139
- Bevat ook losse stukken en documentatie.

- 24** P443-P445, P452, P457 en P478: Onderzoek naar zedendelicten 1913-1914 omslag
Nota bene: De dossiers zijn op naam gesteld

- 25** P49: Onderzoek naar de strafbaarheid van ontuchtige advertenties in België 1931 omslag

1.1.4 V-STUKKEN

- 11** Dossiers betreffende handel in vrouwen, genummerd V1 t/m V20. Ca. 1910-1930 1 pak
De dossiers zijn op naam gesteld. Niet chronologisch geordend, wel compleet.
- 26** V1929-V7079: Correspondentie met andere instanties en andere landen over misbruik minderjarigen en meisjeshandel

1927-1936 pak
Met hiaten in de nummering

1.1.5 Z-STUKKEN

- 27** Z1: Organisatie en personeel van het rijksbureau
1904-1930 omslag
- 28** Z2: Nationaal Comité tot Bestrijding van de Handel in Vrouwen
1909-1920 pak
- 29** Z3: Personeel van het Rijksbureau
1908-1924 pak
- 30** Z4: Correspondentie met buitenlandse instanties over vrouwenhandel en
pornografie
1907-1923 pak
- 31** Z5: Aanschaf van een kaartstelsel voor het alfabetisch-lexicografisch inschrijven
van gegevens
1907-1908 omslag
- 32-33** Z7: Diverse correspondentie
1908-1924 2 pakken
32 Z7/1 - 71908-1914, pak
33 Z7/8 - 131916-1924, pak
- 34** Z13: Declaraties
1909-1920 omslag
- 35** Z15: Onderzoek naar de ontvoering van meisjes
1909 omslag
- 36** Z21: Diverse aanvragen voor de bibliotheek
1909-1913 omslag
- 37** Z22: Nederlandse Vereniging ter Behartiging van de Belangen der Jonge Meisjes
1917 omslag
- 38** Z27: Vrouwenhandel in Nederlands Oost-Indië
1908-1913 omslag
- 39** Z49: Krantenknipsels over onzedelijkheid in Frankrijk
1912 omslag
- 40** Z51: Reclassering van gevangenen/tuchteloosheid
1913-1914 omslag
- 41** Z52: Onderzoeken van passagiers op boten van de Holland-Amerika-Lijn
1912-1924 omslag
- 42** Z53: Wijzigingen in huwelijkswetgeving
1912 omslag

43	Z54: Onderzoek naar vaderschap bij buitenechtelijke kinderen 1913	omslag
44	Z55: Informatie over kinderhandel 1912-1914	omslag
45	Z56: Politiecurussen op het gebied van vingerafdrukken 1913-1914	omslag
46	Z57: Bescherming van jonge meisjes die voor een dienstbetrekking naar de grote steden gaan 1922	omslag
47	Z58: Onderzoek naar advertenties van zogenaamde 'deskundigen', vrouwen die zich aanbieden om te helpen bij abortussen 1905-1912	omslag
48	Z59: Onzedelijkheid van de mode 1913-1914	omslag
49	Z60: Krantenknipsels over onzedelijke dansen 1913-1914	omslag
50	Z61: Krantenartikelen over kindermishandeling, Vrouwenhandel en de behandeling (mishandeling) van gevangenen in Rusland 1913-1921	omslag
51	Z62: Het gebruik van poste-restante bij kiosken 1913	omslag
52	Z63: Adressen voor hulp aan jonge meisjes in Canada 1913	omslag
53	Z64: Instelling van een commissie in Portugal ter bescherming van kinderen 1912	stuk
54	Z65: Bestrijding van vrouwenhandel in België 1913-1915	omslag
55	Z66: Boekrecensie van 'Jolige liedjes voor de jeugd' en 'De yankee in denken en doen' 1913-1914	omslag
56	Z67: Bestrijding van geslachtziektes 1913-1920	omslag
57	Z68: Buitenlandse bureaus ter bestrijding van pornografie 1913-1924	omslag
58	Z69: Krantenartikelen over de binnenlandse en buitenlandse politie 1913-1920	omslag
59	Z70: Krantenartikelen over landverhuizers, bannelingen en tehuis voor zwervers	

	1913	omslag
60	Z71: Krantenartikelen over roken, drankbestrijding en drankmisbruik 1914	omslag
61	Z72: Informatie voor de Oostenrijkse gezant over Nederlandse wettelijke voorschriften ten aanzien van prostitutie en bordelen 1921	omslag
62	Z73: Krantenartikel over veelwijverij in Kongo 1914	stuk
63	Z74: Conferentie ter bestrijding van internationale meisjeshandel in de Balkan staten 1914	omslag
64	Z75: Steunen van het Maatschappelijk ziekenhuiswerk in het Wilhelmina-Gasthuis te Amsterdam 1914	omslag
65	Z76: Jaarverslag over 1914 en rapporten van de Voogdijraad van Amsterdam 1914	omslag
66	Z77: Professor dr. Johann Ude te Graz, strijd tegen bordelen en reglementering 1919-1920	omslag
67	Z78: Volkenbond en conventie van ontuchtige uitgaven 1924	omslag
68	Z79: Toezicht op films 1921-1922	omslag
69	Z80: Organisatie van meisjeshandelaars in Europa 1924	omslag
70	Z81: Weekbladen De Zwarte Kat en Pan 1924	omslag

1.2 OVERIGE STUKKEN

71	Stukken betreffende de bestrijding van homoseksualiteit 1910-1941	omslag
	Bevat het opstellen van circulaire no.1 van de Directeur-Generaal van Politie, van 6 februari 1941, aan de hoofd- en commissarissen van Politie om opgaven van homoseksuele mannen, welke mannen uit winstbejag in homoseksuele kringen verkeren en personen die in verband met andere homoseksuele gedragen chantage plegen	
17-18	Diverse publicaties betreffende pornografie 1920-1940	2 pakken
17	Deel 1	
18	Deel 2	
15, 72	Krantenknipsels betreffende pornografie en vrouwen- en kinderhandel 1920-1937	2 pakken
15	1920-1940	

	72	1929-1937	
22	Rapport van het speciale comité van deskundigen van de Volkenbond inzake de kwestie van de behandeling van vrouwen en kinderen.		
	1927		2 delen
	In de Franse taal		
12-14	Dossiers betreffende bij het Rijksbureau aangebrachte zaken die niet tot strafvervolgung hebben geleid.		
	1930-1937		3 pakken
	12	1930-1934	
	13	1935-1937	
	14	1938-1940	
21	Stukken betreffende de viering van het 25-jarig bestaan van het Rijksbureau op 13 maart 1933.		
	1932-1933		1 omslag
73	Correspondentie en documentatie over de bestrijding van pornografie en prostitutie		
	1932-1954		pak
19-20	Tijdschriften "De bibliotheekhouder", "Verstandig Ouderschap", "De Schakel", "Symbiose".		
	1934-1962		2 pakken
	19	1934-1938	
	20	1960-1962	
74	Stukken betreffende het strafbaar stellen van prostitutie		
	1956-1958		omslag
75	Agenda's, notulen en boekbesprekingen van de Commissie Maatschappelijk Werk		
	1959		omslag
	C.L. Deij, hoofd van het Bureau Bijzondere Delicten van de Onderafdeling Opsporingsbijstand van de Directie Politie is lid van deze commissie namens het ministerie. Secretariaat is bij het Nationaal Comité van Instellingen voor Zedelijke Volksgezondheid, voorloper van het Nationaal Comité tot bestrijding van den Handel in Vrouwen en Kinderen		
16	Stukken betreffende wetgeving en jurisprudentie art. 240.		
			1 pak

2. COMMISSIE VAN ADVIES VOOR DE PORNOGRAFIEBESTRIJDING

Voorheen Commissie van Advies voor het Rijksbureau

76-78

Correspondentie alsmede vergaderstukken

1930-1968

3 pakken

Nota bene: Chronologisch geordend. De correspondentie alsmede vergaderstukken over de jaren 1938 - 1959 ontbreken

76 1930-1933, pak**77** 1934-1937, pak**78** 1960-1968, pak

Nota bene: Bevat onder andere advisering over publicaties van G.K. van het Reve en Jan Cremer